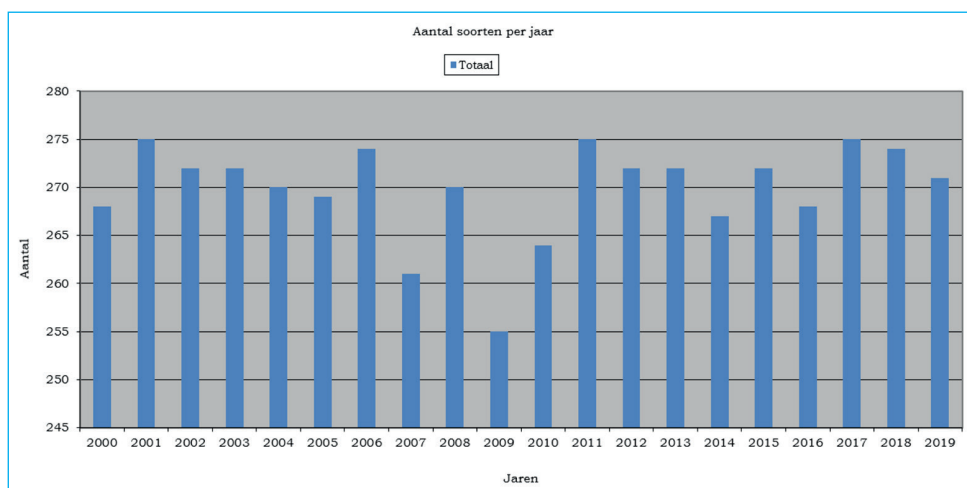

Drie nieuwe regiosoorten

Regiojaaroverzicht 2019

Zoals elk jaar blikken we terug op het vogeljaar 2019 in regio Zuid-Kennemerland. We hebben 2019 afgesloten met een totaal van 271 vogelsoorten. Dat is iets lager dan in 2017 (275) en 2018 (274), maar wel ietsje hoger dan het gemiddelde sinds 2000 (269,5). Vanwege het snelle werk van de CDNA (Commissie Dwaalgasten Nederlandse Avifauna) is dit aantal reeds definitief, aangezien alle zeldzaamheden al zijn geaccepteerd door de commissie.

Nieuwe regiosoorten

We konden in 2019 maar liefst drie nieuwe regiosoorten verwelkomen. De eerste was al op 10 februari, toen een **Kleine Trap** door de weilanden in Hillegom/De Zilk liep. De vogel bleef hier tot 27 februari en werd door meer dan duizend mensen bezocht! Op 9 mei was er een bijzondere vangst op VRS van Lennep in de Kennemerduinen: een adult mannetje **Kleinst Waterhoen** werd bij daglicht gevangen! De laatste nieuwe regiosoort uit 2019 was de **Krekelzanger**, die op 13 juli zat te zingen in de

Kunstenaarsduintjes in IJmuiden. Met deze drie nieuwe soorten komt het totaal voor de regio Zuid-Kennemerland op 380 vogelsoorten. Voor de goede orde, de Grote Canadese Gans is door de CDNA afgevoerd van de Nederlandse lijst, dus nu ook van de regiolijs.

Zeldzame soorten

We hebben vorig jaar ons best gedaan om veel zeldzame vogelsoorten waar te nemen in de regio. Vooral de twee ringstations deden een goede duit in het zakje. Zo werden er op Van Lennep,

naast het eerder genoemde Kleinst Waterhoen, ook twee **Struikrietzangers** en een **Veldrietzanger** gevangen. Daarnaast waren er vangsten van leuke soorten als **Pallas' Boszanger**, **Waterrietzanger**, **Ortolaan** en **Dwerggors**. Ook op de ringbaan in de AWD werd een Waterrietzanger gevangen en daarnaast een **Hop**.

Voor het eerst sinds 2013 werd er een **Dwerggans** waargenomen. De vogel zat op 31 januari kort in de Inlaagpolder en kon maar door 2 mensen worden waargenomen. Pas de 4e **Alpengierzwaluw** voor de regio werd op 26 april kort nabij de Zwanenplas in de Amsterdamse Waterleidingduinen waargenomen. Ook deze vogel was snel vertrokken en kon slechts door één waarnemer worden gezien. De laatste waarneming van een Alpengierzwaluw in regio Zuid-Kennemerland dateerde alweer uit 1995. De 4e **Izabeltapuit** voor de regio was op 7 oktober ook slechts 1 dag ter plaatse, maar kon op het Groot Olmen in de Kennemerduinen toch door enkele tientallen mensen worden gezien. Na een waarneming in 2001 werd de 2e **Humes' Bladkoning** deze eeuw waargenomen op 14 oktober bij Ruigenhoek/AWD. Het was dit jaar duidelijk dat je er snel bij moet zijn met zeldzaamheden, want ook de Humes' Bladkoning was een dag later weer verdwenen.

Missers

Elk jaar zijn er wel soorten die opvallend genoeg het hele jaar niet zijn waargenomen in de regio. De meest opvallende in 2019 was de **Ruigpootbuizerd**, die nog nooit eerder een heel jaar niet werd waargenomen in de regio. Er was dit jaar geen pleisterende vogel bij Schiphol en ook op doortrek werd er geen zekere Ruigpootbuizerd opgemerkt. Dat er geen **Matkop** werd waar-

GRAUWE KLAUWIER 12 juni 2019. Foto: Marja Oskam

genomen in de regio gebeurde slechts één keer eerder in 2016. Ook in 2019 werd er, ondanks veel waarnemingen van deze soort uit de duinstreek (die allemaal Glanskoppen bleken), geen Matkop waargenomen. De **Waterspreeuw** blijft uiteraard een zeldzaamheid in de regio, maar toch was het de eerste keer in vijf jaar dat er geen exemplaar werd waargenomen in de Amsterdamse Waterleidingduinen. Ook de **Witbuikrotgans** is een zeldzaamheid, maar de laatste keer dat er net als in 2019 geen waarnemingen van deze soort in de regio waren, was alweer in 2009. Andere soorten die in 2019 op de jaarlijst ontbraken waren **Vorkstaartmeeuw**, **Gauwe Franjepoot**, **Kleine Vliegenvanger** (voor het eerst sinds 2013), **Stormvogeltje** en **Kwartelkoning**.

Sommige soorten kwamen ook maar

net op de jaarlijst te staan. Zo was er maar 1 waarneming van een **Ortolaan** in 2019, een vangst op VRS Van Lennep. Ook van de **Rosse Franjepoot** werd slechts één exemplaar langsvliegend waargenomen. De **Grauwe Klauwier** was de afgelopen jaren regelmatig als broedvogel in de regio te vinden, maar in 2019 was er slechts één waarneming van een adult vrouwtje bij Groot Olmen op 12 juni.

Trektellen

In 2019 waren er voor de trektellers op Bloemendaal aan Zee, IJmuiden aan Zee en Parnassia meerdere hoogtepunten te noteren. Onder andere in de vorm van dagrecords die werden verbroken. Zo werden op Bloemendaal aan Zee de dagrecords verbroken van **Brandgans** (7.494 op 17 april, was 3.127), **Regenwulp** (460 op 17 april, was 371), **Dwergmeeuw** (14.139 op 22 april, was 4.236), **Zilvermeeuw** (3.682 op 9 februari, was 970) en **Grote Stern** (7.214 op 4 mei, was 1.002). Bij IJmuiden

aan Zee werd het dagrecord **Regenwulp** nog wat hoger gezet met 582 op 17 mei. Ook waren er bijzondere dagrecords van **Oeverloper** (156 op 24 juli) en **Zwarte Stern** (135 op 20 april). Op Parnassia werd dit jaar niet heel fanatiek geteld, hulp is hier welkom! Het jaar qua landtrek stond vooral in het teken van de enorme Sijzentrek. Het dagrecord **Sijs** werd meerdere keren verbroken, maar staat uiteindelijk op 2.997 op 6 oktober en het jaarrecord werd op 13.681 gezet. Ook sneuvelden de dagrecords van **Zanglijster** (2.061 op 5 oktober, was 1.394), **Beflijster** (25 op 1 april, was 23) en **Grote Gele Kwikstaart** (81 op 6 oktober, was 69). Andere hoogtepunten waren een **Koereiger** als nieuwe telpostsoort op 21 april, een **Steppekiekendief** op 15 oktober en een inmiddels bijna jaarlijkse **Siberische Boompieper** op 13 oktober.

■ Lars Buckx

Online cursus watervogels tellen

SOVON biedt al een tijdje een (gratis) online watervogelcursus aan op de website www.sovon.nl. Met deze cursus - die zeker niet alleen voor nieuwe tellers interessant is - leer je (nog beter) watervogels herkennen en tellen. Kleine verschillen tussen soorten worden uitgelegd aan de hand van mooie tekeningen met beschrijvingen van typerende kenmerken. Je kunt deze kenmerken oefenen aan de hand van mooie foto's en het beantwoorden van oefenvragen. Een ander belangrijk onderdeel is het leren tellen en schatten van aantallen watervogels. In de cursus wordt uitgelegd hoe je dit kunt leren. Aan de hand van foto's of filmpjes van grotere groepen vogels wordt geoefend om aantallen te schatten. Aan het eind van de cursus is er een eindtoets met totaal 50 vragen, waarin alle onderdelen van de cursus worden samengevat. De cursus is een goede training en aanrader om te doen voor iedereen, die watervogels telt of wil gaan tellen.

■ Bron: SOVON NIEUWSBRIEF watervogeltellingen september 2019